

ELEMENTE ETNO ÎN DESIGNUL VESTIMENTAR CONTEMPORAN

ETNO ELEMENTS IN CONTEMPORARY FASHION DESIGN

CAROLINA ERMURACHI MACHADO¹

doctorandă,

Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

<https://orcid.org/0009-0005-2531-2005>

CZU 687.01:39

DOI <https://doi.org/10.55383/amtap.2026.1.30>

Designul vestimentar contemporan valorifică tot mai mult patrimoniul cultural ca sursă de inovare și de afirmare a identității, prin reinterpretarea elementelor etno în contextul tendințelor globale. În acest proces este esențială armonizarea creativității cu respectul față de originea și semnificația culturală a acestor elemente. Prezentul articol analizează conceptualizarea stilului etno și influența acestuia asupra designului vestimentar contemporan, cu accent deosebit pe Republica Moldova. Sunt examinate principalele caracteristici ale stilului etno, precum și modalitățile de integrare a elementelor etno în creațiile contemporane. Se concluzionează că reinterpretarea patrimoniului textil reprezintă o strategie importantă pentru conservarea identității culturale și dezvoltarea unui design vestimentar inovator.

Cuvinte-cheie: stil etno; design vestimentar contemporan; patrimoniu textil; identitate culturală; elemente etno.

Contemporary fashion design has increasingly embraced cultural heritage as a source of innovation and identity, reinterpreting etno elements within the context of global trends. In this process, it is essential to balance creativity with respect for the origin and cultural significance of these elements. This article examines the conceptualization of the ethno style and its influence on contemporary fashion design, with a particular focus on the Republic of Moldova. It analyzes the main characteristics of the ethno style, as well as the ways in which etno elements are integrated into contemporary fashion creations. It is concluded that the reinterpretation of textile heritage represents an important strategy for preserving cultural identity while fostering innovative fashion design.

Keywords: ethno style; contemporary fashion design; textile heritage; cultural identity; ethno elements.

Introducere

Designul vestimentar contemporan valorifică tot mai frecvent patrimoniul cultural prin integrarea elementelor *etno* în creațiile actuale. În contextul globalizării, devine esențială concilierea inovației creative cu respectul față de originea și semnificația culturală a acestor elemente. Designul vestimentar joacă un rol important în conservarea și valorificarea identităților culturale.

Prezentul articol analizează conceptualizarea *stilului etno* și influența acestuia asupra designului vestimentar contemporan, cu accent deosebit pe Republica Moldova. Sunt examinate principalele caracteristici ale *stilului etno*, precum și modalitățile de integrare a elementelor *etno* în creațiile contemporane. Totodată, se evidențiază faptul că reinterpretarea patrimoniului cultural și a elementelor sale *etno* constituie o strategie importantă pentru conservarea identității culturale.

Elemente etno în designul vestimentar contemporan

În lumea contemporană moda se manifestă prin numeroase colecții de îmbrăcăminte și accesorii create și promovate de branduri și designeri într-un proces tot mai global și dinamic, reflectând o diversitate crescândă a tendințelor estetice. Totuși, moda depășește această perspectivă, ea nu reprezintă doar vestimentația ca obiect material, ci constituie un fenomen cultural și social generat de un sistem instituțional care conferă semnificație, legitimitate și valoare diferitelor forme de îmbrăcăminte [1 pp. 2-3].

¹ E-mail: karoll2028@gmail.com

Potrivit lui Nair Meera: „Moda este mult mai mult decât simpla vestimentație; ea constituie o formă dinamică și complexă de exprimare culturală, care reflectă și modelează complexitatea identității umane și a vieții sociale” [2 p. 31]. Același autor menționează: „Moda joacă un rol semnificativ în formarea și exprimarea identității culturale, reprezentând o manifestare vizuală a valorilor, tradițiilor și credințelor culturale” [2 p. 32]. Astfel, dimensiunea culturală și simbolică a modei se evidențiază în mod clar.

În acest context, designerii valorifică tot mai frecvent arta textilă tradițională, în special, broderia, motivele decorative, simbolurile, elemente reprezentative ale costumului tradițional, accesoriile, materialele naturale și tehnicile artizanale, integrând aceste elemente în colecții de *haute couture*, *prêt-à-porter* și în alte forme ale vestimentației contemporane. În mod deosebit, se remarcă utilizarea elementelor tradiționale în stilul *etno* pentru definirea unor noi expresii estetice contemporane.

De asemenea, tendința actuală de omogenizare culturală impune o abordare responsabilă în utilizarea elementelor *etno*, bazată pe respectul față de originea, semnificația și valoarea lor patrimonială. Integrarea elementelor culturale în modă ridică probleme complexe legate de apropierea și valorizarea culturală. Deși schimbul cultural poate favoriza înțelegerea și aprecierea reciprocă între culturi, este esențial să fie recunoscute și respectate originea culturală și semnificația elementelor integrate.

Înțelegerea dimensiunii culturale și simbolice a modei presupune clarificarea conceptului de *stil etno*. Grupurile etnice împărtășesc o istorie, tradiții și un sentiment comun de identitate, transmise din generație în generație prin diverse manifestări culturale, printre care se numără și costumul tradițional, care conservă memoria colectivă și asigură continuitatea culturală [3 pp. 191-192]. În acest context, este importantă delimitarea termenilor *etnic* și *etno*.

Termenul *etnic* se referă la apartenența culturală a unei comunități, pe când *etno* desemnează o orientare estetică specifică designului contemporan, bazată pe reinterpretarea creativă a acestor elemente culturale.

Definirea *stilului etno* nu este unanim acceptată în literatura științifică, neexistând o definiție formală consacrată. De exemplu, autoarele Özlem Kaya și Laura Sânziana Cuciuc Romanescu [3 pp. 191-192] sugerează că acesta reprezintă un proces de selecție, adaptare și reinterpretare creativă a elementelor tradiționale în designul contemporan, în concordanță cu exigențele actuale ale modei. În schimb, Daria Y. Ermilova [4 p. 1] consideră că *stilul etno* poate reprezenta o stilizare relativ superficială a elementelor etnice și susține că o abordare cu adevărat profundă presupune aplicarea conceptului de design *etno*. În această perspectivă, designerul trebuie să cunoască și să înțeleagă originea și semnificația elementelor pe care le utilizează, analizând istoria piesei tradiționale, structura și silueta acesteia, semnificația motivelor ornamentale, simbolismul culorilor, tehnicile artizanale, materialele utilizate, precum și contextul social, cultural și ritual în care acestea au apărut. Pe baza acestor abordări, *stilul etno* poate fi definit ca o orientare estetică a designului vestimentar contemporan, întemeiată pe utilizarea și reinterpretarea creativă a elementelor provenite din patrimoniul cultural, integrate în noi concepții vestimentare, în conformitate cu exigențele funcționale, tehnologice și estetice ale modei contemporane.

Stilul etno s-a consolidat în a doua jumătate a secolului XX prin integrarea elementelor tradiționale provenite din diferite culturi în moda contemporană, pe fondul interesului crescând pentru meșteșugurile tradiționale, materialele naturale și valorificarea identității culturale.

Din punct de vedere istoric, *stilul etno* a început să se afirme în moda europeană la începutul secolului XX, iar designerul francez Paul Poiret (1879-1944) este considerat unul dintre principalii săi pionieri. Inspirat de culturile orientale și de spectacolele *Ballets Russes*, Poiret a creat o serie de ținute cu influențe orientale. Baletul *Scheherazade* a constituit principala sursă de inspirație pentru dezvoltarea *stilului* său *etno* [5 p. 140]. P. Poiret a revoluționat moda prin renunțarea la corset și promovarea unei siluete fluide, introducând o cromatică intensă și piese vestimentare inspirate din Orient, precum kimono-uri, tunici, pantaloni harem și turbane [6 p. 61] (**Figurile 1, 2**).

Figura 1. Paul Poiret, 1911. Kimono și rochie de scenă

Sursa: <https://mrfatta.com/poiret/>

Figura 2. Paul Poiret, 1922. Rochie de gală și rochie de koktayl

Printre designerii reprezentativi ai acestui stil se remarcă Yves Saint Laurent (1936-2008), a cărui colecție din 1981, inspirată de ia românească, a contribuit la promovarea internațională a acestei piese tradiționale. Reinterpretată în materiale prețioase precum mătasea și șifonul (**Figura 3**), creația a fost influențată și de tabloul *La Blouse Roumaine* al lui Henri Matisse (1869-1954) (**Figura 4**).

Figura 3. Colecția 1981, Muzeul YSL din Paris**Figura 4.** Ia românească din pictura lui H. Matisse, 1940

Sursa: <https://artistorybrands.com/news-insights/yves-saint-laurent-henri-matisse-and-the-romanian-blouse>

Un alt creator de modă reprezentativ este Oscar de la Renta (1932-2014), care s-a remarcat prin abordarea eclectică a *stilului etno*, reinterpretând patrimoniul textil al diferitelor culturi prin utilizarea broderiei artisanale, a materialelor prețioase și a motivelor ornamentale tradiționale (**Figurile 5, 6**)

Figura 5. Oscar de la Renta 1989 – Rochie de inspirație istorică, cu corsaj bogat brodat și motive florale policrome, *Museum of Fine Arts, Houston*

Figura 6. Oscar de la Renta, *Prêt-à-porter* Primăvară – Vară 2008. Rochie cu motive geometrice policrome de inspirație etno

Sursa: <https://www.vogue.com/slideshow/hamish-bowles-houston-menil>

Sursa: <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2008-ready-to-wear/oscar-de-la-renta>

Jean Paul Gaultier (n. 1952) a dezvoltat o abordare hibridă a *stilului etno*, integrând influențe din diferite culturi într-un limbaj creativ marcat de experimentare și dialogul dintre tradiție și contemporaneitate. Un exemplu reprezentativ este colecția *Toamnă – Iarnă 2006* (**Figurile 7, 8**), în care a reinterpretat *ia* românească și patrimoniul ornamental est-european prin broderii florale și motive geometrice inspirate din costumele tradiționale.

Figura 7. J. P. Gaultier, *Prêt-à-Porter* Primăvară – Vară 2006. Rochie de inspirație est-europeană

Sursa: <https://modoslav.wordpress.com/2014/07/2>

Figura 8. J. P. Gaultier, *Prêt-à-Porter* Primăvară – Vară 2006. Bluză de inspirație est-europeană

Sursa: <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2006-ready-to-wear/jean-paul-gaultier/slideshow/collection>

Începând cu sfârșitul secolului XX, *stilul etno* a încetat să mai reprezinte o sursă ocazională de inspirație și s-a afirmat ca un limbaj estetic consacrat în moda internațională. Totodată, reinterpretarea sa nu a mai fost realizată exclusiv de designeri occidentali, ci și de creatori proveniți din culturile de origine, consolidând autenticitatea și valorizarea identităților locale. La începutul secolului XXI acest proces a fost impulsionat de globalizare, de extinderea mijloacelor de comunicare, de dezvoltarea tehnologiilor digitale și de apariția rețelelor sociale, care au facilitat circulația globală a referințelor culturale și vizuale [7 pp. 9-11].

În același timp, patrimoniul cultural, meșteșugurile tradiționale și autenticitatea creațiilor au dobândit o importanță tot mai mare în contextul contemporan [8 p. 4]. Această orientare se reflectă și în procesul de reinterpretare estetică, care presupune respectarea originii, semnificației și identității culturale a elementelor de patrimoniu integrate în creațiile contemporane. De exemplu, colecția *Resort 2024* a casei *Louis Vuitton* a fost inspirată de ia românească și de alte elemente tradiționale din Europa de Est (**Figura 9**).

Figura 9. Louis Vuitton, Colecția *Resort 2024*, Inspirată de ia românească

Sursa: <https://www.aquarelle.md/casa-de-moda-louis-vuitton-acuzata-ca-a-copiat-in-noua-colectie-o-ie-romaneasca-91201>

Influența culturilor tradiționale în designul vestimentar contemporan și caracteristicile stilului etno în moda autohtonă

În contextul globalizării, culturile tradiționale dobândesc un rol tot mai important ca surse de diferențiere estetică în designul vestimentar contemporan. Patrimoniul cultural oferă designerilor un ansamblu de resurse creative – materiale și tehnici tradiționale, broderii, motive, simboluri, coduri cromatice și structuri ale costumului popular care funcționează ca *elemente etno* și conferă autenticitate, identitate și profunzime creațiilor. Integrarea acestor elemente depășește dimensiunea decorativă, încorporând valori culturale și simbolice legate de identitate, memoria colectivă și tradițiile comunităților de origine. Astfel, designul vestimentar contemporan nu se limitează la conservarea patrimoniului, ci îl reinterpretează creativ, transformând tradiția într-o sursă de inovare estetică. Din acestă perspectivă, cererea tot mai mare pentru autenticitate, sustenabilitate și diferențiere estetică, a consolidat patrimoniul cultural ca o resursă strategică pentru moda contemporană. În Republica Moldova și România, reinterpretarea broderiilor, textilelor tradiționale și simbolurilor regionale contribuie atât

la conservarea identității culturale cât și la afirmarea internațională a designului vestimentar.

În Republica Moldova, *stilul etno* a evoluat către o abordare complexă, în care elementele patrimoniului sunt integrate în acord cu exigențele estetice, funcționale, tehnologice și de sustenabilitate ale modei actuale. Această orientare se reflectă în arhitectura pieselor vestimentare, limbajul vizual, materialele și tehnicile de execuție, cu accent pe valorificarea broderiei artistice inspirate din tradiția artizanală. Deși dezvoltarea modei din Republica Moldova a fost influențată de particularitățile pieței și de contextul istoric, aceasta a păstrat o legătură puternică cu patrimoniul vestimentar tradițional. În consecință, broderia rămâne unul dintre principalele elemente distinctive ale identității estetice naționale, iar designerii contemporani îmbină conservarea patrimoniului cu reinterpretarea sa creativă, contribuind la consolidarea identității culturale, la promovarea internațională și la dezvoltarea economiei creative prin valorificarea patrimoniului, utilizarea tehnologiilor moderne și adoptarea principiilor sustenabilității. Ca urmare, designerii autohtoni se disting din ce în ce mai mult, punând accent pe elementele etnice în colecțiile sale. Printre acestea se numără:

Valentina Vidrașcu (n. 1955), care se remarcă printr-o abordare *etno* bazată pe reinterpretarea creativă a patrimoniului vestimentar moldovenesc, fără reproducerea fidelă a costumului tradițional. Creațiile sale valorifică broderia artistică, motivele ornamentale, materialele naturale și structurile specifice portului popular, integrate într-un limbaj estetic contemporan caracterizat prin simplitatea siluetelor, echilibrul compozițional și funcționalitatea pieselor. Prin îmbinarea meșteșugului tradițional cu exigențele modei actuale, designerul contribuie atât la conservarea și promovarea identității culturale, cât și la afirmarea internațională a designului vestimentar din Republica Moldova (**Figurile 10, 11**).

Figura 10. V. Vidrașcu. Colecția 2026

Sursa: <https://dininima.md/brands/valentina-vidrascu>

Figura 11. V. Vidrașcu. Colecția 2026

Sursa: <https://dininima.md/brands/valentina-vidrascu>

Alina Bradu (n.d) promovează un *stil etno* contemporan bazat pe reinterpretarea creativă a patrimoniului ornamental moldovenesc. Prin integrarea broderiilor stilizate, a motivelor tradiționale, creațiile sale îmbină autenticitatea culturală cu expresia estetică contemporană (**Figurile 12, 13**).

Figura 12. A. Bradu. Piesă din colecția *Etno Puls*, prezentată la *Moldova Fashion Days AW 24/25*

Sursa: <https://alinabradu.com/produs/rochie-spectru>

Figura 13. A. Bradu, *Rochia Maria*, Colecția 2026

Sursa: <https://alinabradu.com/produs/rochie-maria>

Angela Guțu (n.d.), fondatoarea brandului *FLORII*, reinterpretează ia tradițională cu materiale naturale și tehnici moderne de producție. Broderia artizanală rămâne elementul definitoriu al identității vizuale a creațiilor sale (**Figurile 14, 15**).

Figura 14. A. Guțu. Bluza *Beauty Emergence*, *FLORII*, 2026

Sursa: <https://florii.shop/collections/new-arrivals/products/beauty-emergence-blouse-ecru-colored-fabric>

Figura 15. A. Guțu. Bluza *Magnifique*, *FLORII*, 2026

Sursa: <https://florii.shop/collections/exclusives/products/magnifique-blouse-white-colored-fabric>

Rodica Nicov (n.d.) promovează o abordare contemporană a *stilului etno rock*, prin reinterpretarea patrimoniului vestimentar moldovenesc în siluete moderne, integrând broderii stilizate, motive ornamentale și materiale precum pielea și metalul (**Figurile 16, 17**).

Figura 16. R. Nicov. Costum feminin, *Moldova Fashion Days SS 21*

Sursa: <https://rodicanicov.com/>

Figura 17. R. Nicov. Rochie de seară, *Moldova Fashion Days SS 21*

Sursa: <https://rodicanicov.com/>

Karolina Nikolai (n. 1979) dezvoltă o abordare originală a *stilului etno*, bazată pe dialogul intercultural dintre patrimoniul vestimentar moldovenesc și românesc și estetica tradițională japoneză. Colecțiile sale cu materiale sustenabile: stofe naturale – mătasea și catifeaua, reinterpretează structura kimono-ului prin broderii artistice, simboluri și motive ornamentale inspirate din literatura populară, demonstrând că dialogul dintre culturi poate constitui o importantă sursă de inovare (**Figura 18, 19**).

Figura 18. K. Nikolai – Rochie *Haute Couture* cu influențe etno și orientale, Colecția 2023

Sursa: foto, Carolina Ermurachi Machado, arhiva personală

Figura 19. K. Nikolai – Kimono *Haute Couture* cu influențe etno și orientale, Colecția 2026

Concluzii

În prezent, se poate afirma că *stilul etno* ocupă un loc central și tot mai important în designul vestimentar contemporan, constituind o punte între tradiție și inovație, conferind creațiilor autenticitate, identitate și valoare simbolică într-un context marcat de globalizare, omogenizare culturală, de o comunicare tot mai rapidă și dinamică.

Evoluția *stilului etno* a fost deosebit de remarcabilă începând cu a doua jumătate a secolului XX și până în prezent. Un număr tot mai mare de designeri, inclusiv din regiuni geografice din afara spațiului occidental, integrează acest stil în creațiile lor din domeniul *haute couture*, *prêt-à-porter* și în alte segmente ale modei. Printre elementele cele mai reprezentative se evidențiază broderia, motivele ornamentale, simbolurile, materialele naturale și tehnicile artisanale.

În cazul Republicii Moldova, cercetarea a evidențiat că bogatul patrimoniu vestimentar, caracterizat prin structuri tradiționale, sisteme ornamentale, simbolism cromatic și tehnici artisanale, constituie o importantă sursă de inspirație pentru dezvoltarea unei mode contemporane care valorifică identitatea culturală și contribuie la afirmarea acesteia pe plan internațional.

Analiza designerilor moldoveni relevă existența a două direcții complementare: una orientată spre conservarea codurilor tradiționale și alta bazată pe reinterpretarea lor creativă, demonstrând că valorificarea patrimoniului cultural poate coexista cu inovația și proiectarea internațională. Viitorul modei moldovenești va depinde de capacitatea de a echilibra tradiția, inovația și competitivitatea, iar *stilul etno* se afirmă ca unul dintre principalele instrumente de consolidare a identității culturale și de promovare a designului vestimentar al Republicii Moldova pe scena internațională.

Referințe bibliografice

1. KAWAMURA, Yuniya. *Fashion-ology: Fashion Studies in the Postmodern Digital Era*. London: Bloomsbury Visual Arts, 2023. ISBN 9781350331884.
2. NAIR, Meera. Fashion as Cultural Expression: Exploring the Intersection of Identity, Society, and Style. *Shodh Sagar Journal of Language, Art, Culture and Film*. 2024, 1(1), pp. 31–35. Disponibil: <https://jlfac.shodhsagar.org/index.php/j/article/view/6> [accesat 2026-04-30].
3. KAYA, Özlem and Laura Sânziana CUCIUC ROMANESCU. Representation of Ethnic Diversity in The Collections of Fashion Brands (2005–2020). *Învățământ, Cercetare, Creație*. 2022, 8 (1), pp. 191–199. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/368779694_Representation_of_Ethnic_Diversity_in_the_Collections_of_Fashion_Brands_-2005-2020 [accesat 2026-04-30].
4. ERMILOVA, Daria Y. Costume as a Form of Visualization of Ethnicity: From Tradition to Modernity. *Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities*. 2020, 12(6), pp. 1–14. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/349541071Costume_as_a_Form_of_VisualizationofEthnicityFromTradition_to_Modernity [accesat 2026-02-07].
5. SAYDIGANIEVA, Azizaxon S. The Design of Combining Ethnic Clothing with Modern Fashion. *International Journal of Academic Multidisciplinary Research*. 2021, 5(4), pp. 140–144. Disponibil: <http://ijeais.org/wpcontent/uploads/2021/4/IJAMR210425.pdf> [accesat 2026-03-03].
6. HAASE, Birgit. Die Kriegskrinoline: A Feminine Fashion between Past and Future. In: M. BASS-KRUEGER, H. EDWARDS-DUJARDIN & S. KURKDJIAN (editors.). *Fashion, Society, and the First World War: International Perspectives*. 2021, pp. 59–71. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/359046051_Die_Kriegskrinoline-A_FeminineFashion_Between_Past_and_Future [accesat 2026-04-07].
7. YUAN, Hao; Rufan LIN; Yafan SU; Ziyi MAO and Xue LI. The Impact of Globalization on Fashion and Media: Bridging Cultures Through Style. *Advances in Social Behavior Research*. 2024, 12, pp. 99–106. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/387324079The_Impact_of_Globalization_on_Fashion_and_Media_Bridging_Cultures_Through_Style [accesat 2026-05-07].
8. BUZILĂ, Varvara. *Costumul popular din Republica Moldova: ghid practic*. Chișinău: Reclama, 2011. ISBN 978-9975-105-60-6.

Manuscris primit la 25. 05 2026. Acceptat pentru publicare la 28. 06. 2026.

Acest articol este distribuit sub Licența Creative Commons Atribuire-Necomercial-Fără derivate 4.0 International.